

СЕКЦІЯ 3 ГЕОГРАФІЯ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ

УДК 911.3:338.48

DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-7391/2024-20-7>

Дорош Ю.С.,
аспірантка кафедри географії України,
Львівський національний університет імені Івана Франка
yulia.dorosh@lnu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-6849-3142

ГЕОГРАФІЯ ПРОДУКТОВИХ ІННОВАЦІЙ У ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

Метою дослідження є аналіз продуктових інновацій у сфері гостинності Карпатського регіону України, дослідження географії їх поширення та функціонування на конкретних прикладах. У статті схарактеризовано класифікацію інновацій у туризмі за різними ознаками, зокрема, за сферою застосування, ступенем (масштабом) новизни тощо. Опрацьовано матеріали спеціалізованого web-ресурсу «Trend Hunter» для виокремлення провідних інноваційних рішень у галузі готельного господарства. Здійснено аналіз сфери гостинності Карпатського регіону України та систематизовано приклади виявлених у ній інноваційних рішень. Виділено, зокрема, засоби розміщення в стилі «глемпінг», індивідуальні котеджі (котеджі в стилі «хюге» або будинки для ретриту), нові архітектурні рішення в підходах до будівництва (котеджі A-frame, барнхауси, бунгало), засоби розміщення з використанням креативних дизайнів у оформленні інтер'єру та екстер'єру. На основі вивчення географії поширення продуктових інновацій у Карпатському регіоні України встановлено, що лідерами за кількістю є Івано-Франківська область (38 інновацій) та Львівська область (33 інновації). Виявлено, що найбільша кількість інновацій з'явилася впродовж останніх трьох років. Складено картосхему Карпатського регіону України з представленням географії досліджуваних засобів розміщення, які впроваджують інновації. Отримані результати картографічного дослідження підсумовано у висновках. З огляду на це запропоновано чотири умовних ареали продуктових інновацій: гірські та передгірські райони Івано-Франківської області, передгірська частина Львівської області, центральна частина Львівської області, а також північна та західна частина Закарпатської області. Охарактеризовано конкретні приклади інновацій та їх функціонування на сучасному ринку індустрії гостинності. Досліджено, що тенденції впровадження продуктових інновацій у готельному господарстві Карпатського регіону України повністю відповідають трендам, визначеним в аналітиці спеціалізованого web-ресурсу «Trend Hunter». З'ясовано, що споживачами інноваційного готельного продукту є індивідуальні мандрівники, у зв'язку з чим упровадження продуктових інновацій набуває аспекту нішевої в сучасній сфері гостинності.

Ключові слова: інновації, Карпатський регіон України, туризм, готельне господарство, засоби розміщення.

Dorosh Yu.S. Geography of product innovations in the hotel industry of the Carpathian region of Ukraine

The purpose of the study is the analysis of product innovations in the field of hospitality in the Carpathian region of Ukraine, the study of the geography of their distribution and functioning on specific examples. The article describes the classification of innovations in tourism according to various characteristics according to the scope of application, the degree (scale) of novelty, etc. The data of the specialized web resource "Trend Hunter" are processed to highlight the leading innovative solutions in the hotel industry. An analysis of the field of hospitality in the Carpathian region of Ukraine is done and examples of innovative solutions discovered in it are systematized. Accommodations in the style of "glamping", individual cottages (cottages in the style of "huge" or retreat houses), new architectural solutions in construction approaches (A-frame cottages, barn houses, bungalows), accommodations with

the use of creative designs in interior design interior and exterior are highlighted. Based on the study of the geography of the spread of product innovations in the Carpathian region of Ukraine, it was established that Ivano-Frankivsk region (38 innovations) and Lviv region (33 innovations) are the leaders in terms of number. It was found that the greatest number of innovations appeared during the last three years. A map of the Carpathian region of Ukraine with a representation of the geography of the researched means of accommodation that implements innovations is compiled. The obtained results of the cartographic research are summarized in the conclusions. Four conditional areas of product innovation are proposed: mountain and foothill areas of Ivano-Frankivsk region, foothills of Lviv region, central part of Lviv region, as well as northern and western parts of Zakarpattia region. Specific examples of innovations and their functioning in the modern market of the hospitality industry are characterized. It is researched that the trends in product innovation implementation in the hotel industry of the Carpathian region of Ukraine fully corresponds to the trends identified in the analytics of the specialized web resource "Trend Hunter". It is found that the consumers of the innovative hotel product are individual travelers, therefore, the implementation of product innovations acquires a niche aspect in the modern field of hospitality.

Key words: innovations, Carpathian region of Ukraine, tourism, hotel management, accommodation facilities.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток індустрії туризму характеризується інтенсивним упровадженням нових ідей, креативних послуг, інноваційних рішень, що покликані забезпечити комфортне перебування мандрівника в дестинації чи спростити планування подорожі.

В Україні лідером за туристичними прибутками є Карпатський регіон (Зарубіна, Сіра & Демчук, 2022). Наявність туристично-рекреаційних ресурсів і розвиненість інфраструктури сприяє збільшенню доходів від туристичної галузі. Важливою складовою частиною туристичної галузі є готельне господарство. Теперішній стан розвитку готельного господарства в Карпатському регіоні характеризується зростанням та постійним удосконаленням діяльності. Ринок засобів розміщення представлений незалежними готелями різних категорій, готельними брендами міжнародних і національних готельних корпорацій (Кушнірук & Дорош, 2022).

Карпатський регіон України залишається важливим регіоном для організації відпочинку всіх груп населення нашої країни, зважаючи також на віддаленість від територій активних бойових дій. Попри повномасштабне вторгнення російської федерації, з 24 лютого 2022 р. розвиток готельної сфери не припинився, про що свідчить відкриття інноваційних та альтернативних видів засобів розміщення, вхід на український ринок готельного господарства відомих міжнародних готельних брендів.

Основою впровадження інноваційних рішень у готельному господарстві є творчість

і креативний підхід. Готельний бізнес щоразу більше привертає увагу творчих людей як чудовий майданчик для реалізації ідей. В індустрії гостинності залучаються значні кошти, в цій сфері працюють талановиті архітектори, дизайнери, для того щоби зручність та розкіш не були стандартизованими (Дорош & Лозинський, 2018).

Інновації в туризмі та готельному господарстві є предметом досліджень різних наукових дисциплін і напрямів, однак їх географічний аспект вивчено недостатньо. Використання географії в дослідженнях інновацій у туристичній індустрії необхідне передусім для аналізу просторових особливостей поширення різного типу інновацій у дестинаціях, закономірностей їх поширення у зв'язку з наявністю туристично-ресурсного потенціалу, спрямованості туристичних потоків тощо. Саме цим зумовлена актуальність теми дослідження та детального вивчення проблеми.

Аналіз останніх публікацій за темою дослідження. Останнє десятиліття характеризується активним упровадженням інновацій різного типу в туристичну індустрію, що викликає інтерес в експертів та дослідників галузі. Теоретичні та практичні аспекти, особливості застосування інновацій у готельному господарстві України відображаються в працях українських фахівців, як-от О. Шаповалова (Шаповалова, 2013), Т. Лисюк, О. Терещук, М. Пасічник (Лисюк, Терещук, & Пасічник, 2022). Питання концептуальних готелів висвітлено в статті О. Шикіної, Г. Фадєєвої (Шикіна & Фадєєва, 2017), готелі-музеї досліджує О. Маліневська та інші автори (Маліневська, Губеня, Боднар,

& Шаран, 2019). Проте досі не дослідженими залишаються інновації та тренди готельного господарства, а також їх географія в Карпатському регіоні України.

Постановка завдання. Метою дослідження є аналіз продуктових інновацій у сфері гостинності Карпатського регіону України, дослідження географії їх поширення та функціонування на конкретних прикладах.

Виклад основного матеріалу. Термін «інновація» виник від латинського слова «innovatis», що означає оновлення, нововведення та завжди означає певні зміни. Сам термін вперше використав економіст Йозеф Шумпетер у 30-ті роки ХХ ст. та мав на увазі зміну з метою впровадження і використання нового вигляду споживчих товарів, нових виробничих, транспортних засобів, ринків і форм організації в промисловості (Іванова, 2009). Згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність», інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери (Про інноваційну діяльність, 2002).

Щодо інновацій у туризмі більшість дослідників схиляються до тлумачення терміна як системних заходів, що мають якісну новизну, призводять до позитивних зрушень, а також забезпечують функціонування та розвиток галузі в регіоні (Мазаракі та ін., 2016).

Така широка інтерпретація орієнтує на використання методу типології для структурування інновацій. Існує велика кількість варіантів класифікації інновацій, розроблених вітчизняними та зарубіжними авторами. Водночас важливими ознаками вчені найчастіше називають сферу застосування, ступінь (масштаб) новизни, причину виникнення тощо. Найпопулярнішою класифікацією в туризмі є варіант «за сферою застосування», що передбачає розподіл інновацій на: продуктові, процесні, маркетингові, організаційні. Крім того, фахівці-практики широко використовують групування інновацій за масштабом новизни з поділом на дві категорії: інновації, що мають новизну для світу (глобальний інноваційний розвиток) та інновації, що мають новизну для

України (локальний інноваційний розвиток) (Мазаракі та ін., 2016).

Задля розуміння глобальних трендів, що активно використовуються у світовій індустрії гостинності, здійснимо аналіз сайту інноваційних рішень канадської компанії «Trend Hunter», яка є однією з провідних світових компаній, що відстежують тренди розвитку світової економіки. Натепер Джеремі Гутше є одним із найвідоміших світових фахівців у сфері впровадження інновацій. У 2005 р. Джеремі Гутше створив сайт Trend Hunter (Trend Hunter, 2024). Згідно із задумом автора, члени Інтернет-спільноти визначають найважливіші інноваційні тренди в різноманітних сферах людської діяльності.

У розділі «Подорожі» вагому частку серед представлених ідей займають саме оригінальні ідеї готелів та інших засобів розміщення, що впроваджують креативні рішення. Інноваційні ідеї у сфері готельного господарства пов'язані із цікавими ідеями розташування, будівництва, оформлення інтер'єру та екстер'єру готелів та інших закладів розміщення.

У табл. 1 проаналізовано вибрані приклади з «Топ-100 трендів у сфері подорожей за 2021 р.» від «Trend Hunter» щодо продуктових інновацій у світовій індустрії гостинності.

Проаналізувавши табл. 1, зауважимо, що серед основних трендів за 2021 р. лідирують дизайнерські засоби розміщення, індивідуальні будинки, котеджі, глемпінги тощо.

В іноземній літературі трапляється поняття «Tiny-house», що дослівно в перекладі означає – «маленькі або крихітні будиночки». Крім того, існує концепція, що дістала назву «the tiny-house movement» – «рух за маленькі будинки» (Ford & Gomez-Lanier, 2017). Це архітектурний та соціальний рух, який виступає за зменшення житлових приміщень та суттєве спрощення. Згідно з Міжнародним житловим кодексом 2018 р., «крихітний будинок – це житлова одиниця з максимальною площею 37 м², за винятком горищ». Водночас невелике житло розглядається як потенційне екологічне рішення для сучасної індустрії будівництва, а також як можливий перехідний варіант для людей, які відчувають брак житла.

Особливої популярності будинки такого типу набули в галузі гостинності. Варто згадати про німецький стартап Raus (Business

Таблиця 1

Приклади інновацій у списку «Топ-100 трендів у сфері подорожей за 2021 р.»

№	Назва	Країна	Особливості
	Off-Grid Hiking Havens	Таїланд	Віддалений будинок із дерева, що зливається з природним ландшафтом
	Hyatt Regency Maui Resort and Spa	США	Можливість споглядання за зірками, із 88 сузір'їв з даху готелю можна побачити 80
	Studio MK27	Мальдіви	Острівний курорт із дерев'яними віллами, що повторюють своїм розташуванням природні вигини прибережної топографії
	The Hoxton	Італія	Готель знаходиться у старій будівлі, поєднує розкішний дизайн з італійськими акцентами та сучасні зручності
	Hotel Castello di Reschio	Італія	Готель розташовано в старовинному замку, інтер'єр та екстер'єр відповідають загальній концепції готелю
	The Fibonacci House	Канада	Перший у світі повністю надрукований на 3D засіб розміщення, де присутні всі зручності
	Glamping Sky Domes	Греція	Прозорі сфери із сонячною системою освітлення, якою гості можуть керувати зі свого телефону, з котрих відкривається панорамний вид на океан та гірський ландшафт
	The Goodtime Hotel	США	Готель відображає архітектуру в стилі арт-деко, а концепція дизайну відповідає курортним містам Карибського басейну та Центральної Америки
	Hawthorne's Hut	Австралія	Невеликий будинок на території фермерського господарства, побудований у формі трикутника, з похилим дахом, де розташовано сонячні панелі
	Kalesma Mykonos	Греція	Бутик-готель, який збудовано в стилі модерну, загалом складається з 25 номерів і двох вілл, де відчувається дух сільського життя
	Мобільні готельні номери в напівприцепках	Польща	Засіб розміщення спроектовано з перероблених автомобільних причепів в унікальні мобільні готельні номери з облаштованою функціональною кухнею та великою кількістю лаунж-зон
	Premium Glamping «Wander 2.0»	Мексика	Невеликі будинки геометричної форми у вигляді трикутника, які зовні схожі на кабіну, одночасно оснащені різноманітними функціями, включаючи повністю функціональну кухню та ванну кімнату

Джерело: (Trend Hunter, 2024).

Insider, 2024), який досягнув значного успіху завдяки використанню «крихітних будинків» як готельних номерів. Raus будує невеликі за площею будинки у віддалених місцях поблизу великих німецьких міст (Берлін, Лейпциг, Гамбург, Ганновер, Дрезден), зокрема, нате-пер компанія володіє понад 30 засобами розміщення. Raus працює два роки та має значний попит. Наприклад, на сайті компанії (Raus, 2024) забронювати вільний будинок можна заздалегідь за 1–1,5 місяці, причому вартість однієї ночівлі стартує від 130 євро. Популярність проекту полягає насамперед в унікальності такого типу послуг щодо засобів розміщення на сучасному ринку готельних послуг.

Крім того, на міжнародному рівні дедалі більшої популярності набирає новітній

тип архітектури під назвою «prefabricated» (Pragmatika, 2024). Дуже часто його використовують для зведення будинків, ідеальних для проживання та рекреації. Архітектурною особливістю таких будівель є те, що всі ключові вузли готуються в заводських умовах і надалі здійснюється лише їхній монтаж на ділянці. Це дає можливість покращити якість та мінімізує затрати часу на будівництво. Підприємства, що надають послуги будівництва такого типу, діють в Україні. Зокрема, компанія «Хата-зруб» (Хата-зруб, 2024) пропонує каркасну технологію, серед її переваг – енерго-ефективність, використання екологічних матеріалів, довгий термін експлуатації, швидкість будівництва тощо. Ще одним представником є «House Group», що популяризує технологію

енергозберезувального будівництва за каркасною технологією (House Group, 2024). Наприклад, на сайті компанії зазначено, що термін виготовлення та зведення дому – 3 місяці, а термін експлуатації – понад 90 років.

Сучасний етап розвитку готельної справи характеризується набуттям популярності індивідуальних засобів розміщення. Тенденція виникла через прагнення мандрівників уникати скупчень людей та відпочивати подалі від шумних місць. Аналіз прикладів продуктивних інновацій у готельному господарстві Карпатського регіону дозволяє виділити першість двох областей – Івано-Франківської (38 інновацій) та Львівської (33 інновації). Підґрунтям для цього є значна кількість засобів розміщення на території, а також лідерські позиції за туристичними потоками.

На наш погляд, продуктивні інновації в готельному господарстві Карпатського регіону можна класифікувати на такі групи:

- засоби розміщення в стилі «глемпінг»;
- індивідуальні котеджі (котеджі в стилі «хюге» або будинки для ретриту);
- нові архітектурні рішення в підходах до будівництва (котеджі A-frame, барнхауси, бунгало);
- засоби розміщення з використанням креативних дизайнів у оформленні інтер'єру та екстер'єру.

Найбільш поширеними групами є індивідуальні котеджі (котеджі в стилі «хюге»

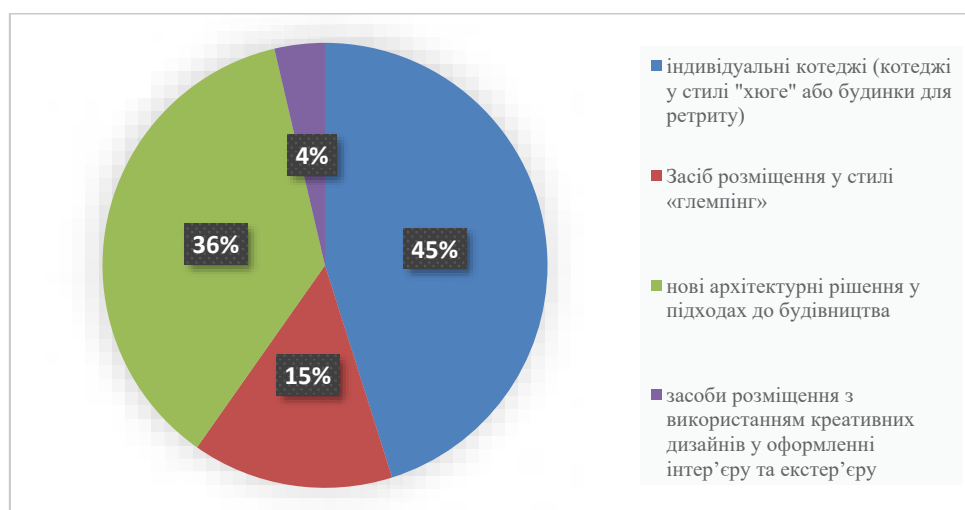
або будинки для ретриту), а також нові архітектурні рішення в підходах до будівництва (рис. 1). Серед категорії інновацій щодо нових архітектурних рішень значної популярності набувають будинки A-frame, їх на території Карпатського регіону близько 20, а також будуються нові.

Динаміка впровадження продуктивних інновацій (рис. 2) свідчить про те, що більшість із них з'явилася впродовж останніх трьох років. Зазначимо, що період 2022–2023 рр. не зупинив розвиток інновацій у регіоні, а навпаки, туристично-інноваційна діяльність активізувалася.

На основі аналізу даних складено карто-схему Карпатського регіону України з представленням географії досліджуваних засобів розміщення, які впроваджують інновації (рис. 3). У табл. 2 представлено зведену інформацію щодо наявності конкретних прикладів інновацій у Карпатському регіоні України.

Усього на території Карпатського регіону виявлено близько 80 засобів розміщення з інноваційними та креативними рішеннями.

Просторове розміщення інновацій тісно пов'язане з географією розташування туристичних ресурсів, а також зі спрямуванням основних туристичних потоків. Найбільша кількість досліджуваних нововведень зосереджена поблизу відомих кліматичних і гірськолижних курортів: с. Яблуниця та с. Поляниця Івано-Франківської області (поруч

Рис. 1. Розподіл продуктивних інновацій за групами

Джерело: розроблено авторкою

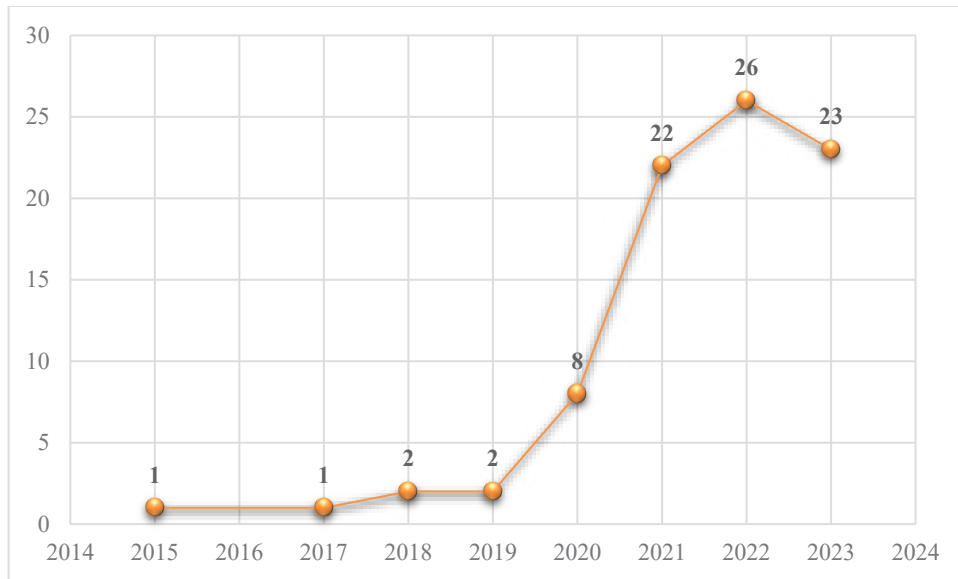

Рис. 2. Динаміка впровадження продуктивних інновацій

Джерело: розроблено авторкою

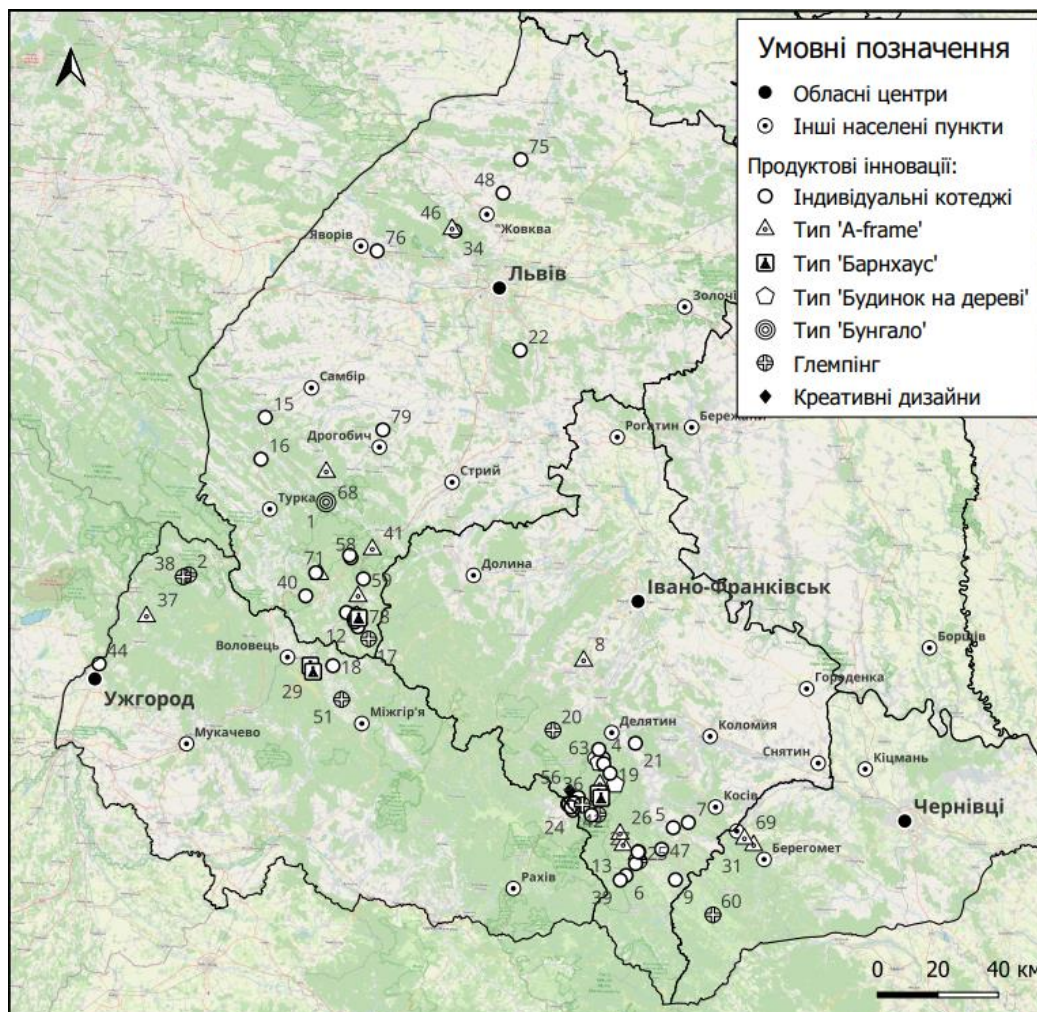

Рис. 3. Картосхема продуктивних інновацій у готельному господарстві Карпатського регіону України

Таблиця 2

Наявність засобів розміщення, які впроваджують продуктивні інновації

№	Тип інновації	Назва засобу розміщення
1	Індивідуальні котеджі (котеджі в стилі хюге або будинки для ретриту)	4 – Sunny House Go; 5 – Гперіт; 6 – Дзен Хата; 7 – Дідова Хатчина; 9 – Заверх; 10 – ЗаГора; 12 – Voiko House; 15 – Магія Вітрів; 16 – Магія Тиші; 18 – Над Фермою; 19 – Oliver House; 21 – Тихе місце; 22 – Скарбова гора; 23 – Та Хата; 24 – Філософія Гір; 25 – Хатча Rest House; 26 – Chalet; 27 – Shelter; 30 – Black Rock Mountain Retreat; 32 – Charlton Estate; 33 – Chili Shale; 34 – Cosmos Spacecraft; 39 – Dream hata; 47 – Hvoja house; 48 – Hytte Lviv; 50 – Карпатський Hygge; 52 – Miko Cottages; 57 – Our Hill; 58 – Reset House; 59 – River Stone; 62 – Scandihouse; 64 – Sky Arthall; 65 – Sky House; 70 – Space Place; 73 – Travy Resort; 75 – Vsesvit; 76 – Vyriy House
2	Нові архітектурні рішення в підходах до будівництва (котеджі A-frame)	8 – The Sunset Cabin; 13 – На Брусниці; 31 – Blackcherry; 35 – DeLuca house; 37 – DobreDe; 41 – General's dacha; 44 – Hvoja; 46 – Happy Nest Cottages; 53 – Mirador; 54 – Molfar Cabins; 68 – Smereka House; 69 – Soul House; 71 – SpitzBergen; 72 – Sunny Hill Cottage; 77 – WildWoods Cabin; 78 – Ягоди
3	Нові архітектурні рішення в підходах до будівництва (котеджі Барнхаус)	28 – Barnhouse Tatariv; 29 – Black bird Pdb; 36 – Dereva Chalet; 43 – GukHouse; 55 – Mount Hotel; 61 – Samatha; 79 – Zaluzhany
4	Нові архітектурні рішення в підходах до будівництва (будинки на дереві)	63 – Sirimiri by Concept Stay; 74 – Tree house moonlight
5	Нові архітектурні рішення в підходах до будівництва (котеджі Бунгало)	1 – Рибничанка
6	Засіб розміщення в стилі «глемпінг»	2 – DoReMi Space; 3 – Devibe-Vorokhta; 11 – Карпатські джерела; 14 – EcoSpace ethno; 17 – Мрія під Небом; 20 – Перестанок; 40 – Stodola; 42 – GM Eco bubble; 45 – Happy Hill; 51 – Mandra Hills; 60 – Rufus; 66 – SkyPod Eco Mountain Resort; 67 – Slavsko glamp
7	Засоби розміщення з використанням креативних дизайнів у оформленні інтер'єру та екстер'єру	49 – Illusiii Hotel; 56 – Стара Правда

Примітка: 1–79 – нумерація продуктивних інновацій відповідає позначенням на картосхемі

«Буковель»), Яремче, Верховина, Славське, Сколе, Пилипець тощо. Така тенденція пояснюється вдалим розташуванням курортних місцевостей, адже поблизу гори, а також інші природні рекреаційно-туристичні ресурси та розвинена туристична інфраструктура.

Згідно з дослідженнями, в Карпатському регіоні можна виділити чотири ареали продуктивних інновацій:

1) гірські та передгірські райони Івано-Франківської області, які включають чотири інноваційних вузли. Зокрема, це територія с. Яблуниця, с. Микуличин, м. Яремче та с-ще Верховина;

2) передгірська частина Львівської області, де найбільшим інноваційним вузлом є селище Славське. Скупчення інновацій можна пояснити тим, що курорт не пропонує

різноманітності у виборі готелів, проте наявний широкий спектр досліджуваних нами інноваційних засобів розміщення. Ще одним вузлом можна назвати територію НПП «Сколівські Бескиди» та навколишні прилеглі села;

3) центральна частина Львівської області. Інноваційними вузлами в цьому ареалі є села, що розташовані в 50–80 кілометровій зоні від Львова. Інновації розраховані для задоволення потреб гостей, котрі планують короткостроковий відпочинок за межами Львова;

4) північна та західна частина Закарпатської області, де формується два інноваційних вузли – територія Ужанського НПП та курортна місцевість с. Пилипець та селища Воловець.

Одними з найпопулярніших інноваційних рішень упродовж останнього десятиліття

є глемпінги. Термін «глемпінг» – це поєднання двох слів «glamorous» та «camping», тобто гламурний кемпінг. У 2016 р. це слово внесли в Оксфордський словник. Глемпінг став особливо популярним для сучасних туристів, адже є ідеальною альтернативою стандартним готелям, оскільки тут можна повною мірою насолодитися тишею та свіжим повітрям далеко від цивілізації, не обмежуючи себе в комфорті. Глемпінги бувають різних форм та видів, тут усе залежить від фантазії власників та навколишнього ландшафту (Кушнірук & Кісіль, 2022).

За результатами здійсненого дослідження встановлено, що на території Карпатського регіону є понад 10 глемпінгів, і їх кількість зростає. На українському ринку існують компанії, які займаються будівництвом куполів для глемпінгів, наприклад, «Ecorod» – сімейна компанія, яка першою на українському ринку створила виробництво повного циклу, що спеціалізується на геодезичних структурах і елементах для комплектування куполів. Зокрема, «Ecorod» займалися проектом створення популярних глемпінгів – Sky Pod (с. Яблуниця), Slavskoglamp (с-ще Славсько), GM Eco Bubble Hotel (с. Яблуниця).

Ринок глемпінгів у Карпатському регіоні активно розвивається, а власники пропонують цікаві локальні концепції. Зокрема, неподалік Верховини діє глемпінг «Ecospace Ethno» – унікальний комплекс для відпочинку в близькості до автентичної природи та гуцульського побуту. На території представлено п'ять куполів, кожен з яких розкриває особливості певного ремесла української культури: купол ремесла лозоплетіння, купол різьбярського ремесла, купол ремесла вишивки, купол ткацького ремесла, купол гончарського ремесла. Ще одним прикладом глемпінгу є «SkyPod», що знаходиться в с. Яблуниця Івано-Франківської області, поблизу популярного гірськолижного курорту Буковель. «SkyPod» позиціонує себе одним із найвисокогірніших купольних готелів у Карпатах. До послуг гостей пропонують шість комфортних куполів-сфер із власною кухнею, повноцінною ванною кімнатою та відмінним інтернетом. Кожен із шести куполів-сфер має свою назву: Hvoia pod, Graphite pod, Camel pod, Shoko pod, White pod та Sunset pod. Глемпінг працює цілорічно, адже в кожному куполі

працює інвенторний кондиціонер, а також камін на дровах.

Значної популярності набирає концепція відпочинку у віддалених котеджах, які розташовуються поблизу лісу чи в лісі, у горах, на узбіччі водоєм. Закордонні дослідники сфери гостинності для означення вказаних засобів розміщення використовують такі назви, як котеджі в стилі «хюге» та будинки для ретриту (retreat house). У загальному розумінні, retreat house – це засіб розміщення, який передбачає усамітнення гостей у ньому, можливість відпочити в екологічно чистих умовах та відновити власні ресурси (Fu, Tanyatanaboon, & Lehto, 2015). Комплекс «Sky Arthall», який знаходиться у Славському, є яскравим прикладом такої концепції відпочинку. Розташування з видом на гірський масив Сколівські Бескиди, панорамні вікна, наявність чану є характерною особливістю досліджуваних засобів розміщення. Всього на території є три індивідуальні котеджі: Sky stone, Scandy Stone та Mirror stone, кожен з яких обладнаний усім необхідним для комфортного проживання.

Українська сфера гостинності впроваджує міжнародний досвід, тому застосовуються нові архітектурні рішення в підходах до будівництва індивідуальних засобів розміщення – котеджі A-frame, барнхауси, бунгало тощо. Саме зовнішній вигляд будівлі є особливістю.

Технологія A-frame передбачає зведення будинків А-подібного типу, а сама забудова приваблює зовнішнім виглядом, швидкістю спорудження, енергозбереженням, функціональністю, комфортом та практичністю (A-Frame, 2024). За нашими підрахунками, на території Карпатського регіону зосереджено понад 20 успішно реалізованих проектів. Поблизу Львова в с. Папірня Яворівського району знаходиться «Happy Nest», що позиціонує себе як екологічний проект, оскільки розташовується неподалік лісу поруч з Яворівським національним природним парком.

Стиль «барнхаус» (barnhouse) дослівно перекладається як будівля-амбар, що передбачає просту форму конструкції та невибагливість інтер'єру. У будівництві й оздобленні використовуються природні матеріали (КБК Львів, 2024). У готельному господарстві барнхауси найчастіше будують у гірських місцевостях. Зокрема, Barnhouse Tatariv розташований

у с. Татарів Івано-Франківської області та пропонує три «барни» різної місткості.

У світовій практиці готельного господарства популярними є різноманітні креативні рішення в оформленні інтер'єру та екстер'єру засобів розміщення. Як правило, креативні рішення в дизайні відображають певну концепцію закладу, яка є чітко вираженою, і часто це помітно навіть у назві готельного підприємства. Концептуальний готель – це засіб розміщення з інноваційним складником цілісного оформлення за певною тематикою, що відрізняє його від класичного готелю (Дорош & Лозинський, 2018). Серед досліджуваних прикладів концептуальних готелів у Карпатському регіоні доцільно виокремити: дзеркальний комплекс «Illusiii Hotel», будинок на дереві «Tree house moonlight» у с. Яблуниця, будинок відпочинку «Sirimiri» від компанії Concept Stay в Яремче.

«Illusiii Hotel» – це унікальний дзеркальний комплекс, який розташований неподалік від гірськолижного курорту «Буковель». Складається з п'яти футуристичних будиночків, з яких відкривається панорама одразу на три вершини – Хом'як, Петрос та Говерлу. Конструкція будиночків спроектована таким чином, що всі зовнішні стіни складаються із дзеркальних панелей, а всередині наявні необхідні зручності для сучасного мандрівника.

Висновки з проведеного дослідження. Впровадження продуктових інновацій у готельному господарстві Карпатського регіону України повністю відповідає трендам, визначеним в аналітиці спеціалізованого web-ресурсу «Trend Hunter». Зауважимо, що найактивніший процес інноваційної діяльності відбувається впродовж останніх трьох років, що пов'язано, зокрема, з новими міжнародними тенденціями індустрії гостинності.

Розподіл продуктових інновацій у готельному господарстві Карпатського регіону є тісно пов'язаним із географією розташування туристичних ресурсів (природних, історико-культурних, соціально-економічних), а також зі спрямуванням туристичних потоків. Доцільно зазначити, що географія продуктових інновацій не збігається з поширенням та найбільшою концентрацією стандартних засобів розміщення. Звичні готелі зосереджені у великих містах та популярних курортних місцевостях.

Досліджувані нами продуктові інновації в готельному господарстві поширені вибірково, насамперед у гірських курортних місцевостях, територіях, віддалених від місць проживання локальних мешканців, тощо.

Споживачами інноваційного готельного продукту не є масові туристи, а поодинокі мандрівники, котрі прагнуть нових вражень, ретриту. З урахуванням даних чинників запроваджені продуктові інновації набувають аспекту нішевості у сфері гостинності. Вартість послуг проживання є набагато вищою, ніж у готелях, що зумовлено низкою причин, серед яких: індивідуальне будівництво та проведення всіх зручностей та комунікацій, неможливість здачі кількох номерів одночасно, популярність нового готельного продукту, що призводить до росту цін.

У Карпатському регіоні України можна виділити чотири ареали продуктових інновацій: гірські та передгірські райони Івано-Франківської області; передгірська частина Львівської області; центральна частина Львівської області; північна та західна частина Закарпатської області.

Таким чином, географія продуктових інновацій у Карпатському регіоні України має геопросторову нерівномірність. Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням географії інновацій інших типів, зокрема маркетингових, технологічних, організаційно-управлінських, екологічних у туристичній діяльності регіону.

ЛІТЕРАТУРА:

1. A-Frame (2024). Технологія A-frame. [A-Frame (2024). A-frame technology (in Ukrainian)]. URL: <https://aframe-ua.com/tehnologiya-aframe/> (Дата звернення: 05.01.2024).
2. Business Insider (2024). A European hospitality startup using tiny homes as boutique remote hotel rooms is seeing huge success – see inside its cabins. URL: <https://www.businessinsider.com/photos-european-hospitality-tiny-home-on-wheels-hotel-rooms-2022-7> (Дата звернення: 05.01.2024).
3. Ford, J. & Gomez-Lanier, L. (2017). Are Tiny Homes Here to Stay? A Review of Literature on the Tiny House Movement. *Family and Consumer Sciences Research Journal*, 45 (4), 394-405. Doi:10.1111/fcsr.12205.
4. Fu, X., Tanyatanaboon, M., & Lehto, X. Y. (2015). Conceptualizing transformative guest experience at retreat centers. *International Journal of Hospitality Management*, 49, 83-92. Doi: 10.1016/j.ijhm.2015.06.004.

5. House Group (2024). Енергозберігаючі будинки. [House Group (2024). Energy-saving houses (in Ukrainian)]. URL: <https://www.house-group.com.ua/> (Дата звернення: 08.01.2024).
6. Pragmatika (2024). Prefabricated in Ukraine: структура, особливості та перспективи українського будівельного префабу. [Pragmatika (2024). Prefabricated in Ukraine: structure, features and prospects of Ukrainian construction prefab (in Ukrainian)]. URL: <https://pragmatika.media/zhytlo-dl-vpo-prefabricated-in-ukraine-struktura-osoblyvosti-ta-perspektyvy-ukrainskoho-budivelnogo-prefabu/> (Дата звернення: 08.01.2024).
7. Raus (2024). URL: <https://www.raus.life/> (date of access: 08.01.2024).
8. Trend Hunter (2024). Top 100 Travel Trends in 2021. URL: <https://www.trendhunter.com/slideshow/2021-travel-trends> (Дата звернення: 11.01.2024).
9. Дорош, Ю., & Лозинський, Р. (2018). Інноваційні послуги креативних готелів на міжнародному туристичному ринку. Туристичні послуги як фактор розвитку міжнародного туризму, Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (с. 299–305). Львів: Львівський інститут економіки і туризму. [Dorosh, Yu., & Lozynskiy, R. (2018). Innovative services of creative hotels in the international tourism market. Tourist services as a factor in the development of international tourism, Materials of the International Scientific and Practical Conference (pp. 299–305). Lviv: Lviv Institute of Economics and Tourism (In Ukrainian)]
10. Зарубіна, А., Сіра, Е., & Демчук, Л. (2022). Особливості туризму в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство, 41. Doi: 10.32782/2524-0072/2022-41-14. [Zarubina, A., Syra, E., & Demchuk, L. (2022). Peculiarities of tourism under martial law. Economy and society, 41 (In Ukrainian)].
11. Іванова, В. (2009). Дослідження теорії поняття інновації. Економіка промисловості, 4, с. 80–86. [Ivanova, V. (2009). A study of the theory of innovation. Economy of industry, 4, pp. 47–51. (In Ukrainian)]
12. КБК Львів (2024). Стиль барнхаус у Львові: новизна і перспективність. [КБК Lviv (2024). Barnhouse style in Lviv: novelty and perspective (in Ukrainian)]. URL: <https://kbk.lviv.ua/barnhouse/> (Дата звернення: 10.01.2024).
13. Кушнірук, Г. В., & Дорош, Ю. С. (2022). Позиціонування брендів міжнародних готельних мереж на ринку гостинності України. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі, 7, с. 16–23. Doi: 10.32782/tourismhospsee-7-2. [Kushniruk, G. V., & Dorosh, Yu. S. (2022). Positioning of brands of international hotel chains on the Ukrainian hospitality market. Tourism and hospitality industry in Central and Eastern Europe, 7, pp. 16–23 (In Ukrainian)]
14. Кушнірук, Г., & Кісіль, Ц. (2022). Новітня концепція глемпінгу в індустрії гостинності: виклики сучасності та можливості розвитку в Україні. Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії, туризму та сфери гостинності в Україні, Матеріали XXIII-ї Всеукраїнської студентської наукової конференції (с. 101–105). Львів: ЛНУ імені Івана Франка. [Kushniruk, G., & Kisil, Ts. (2022). The newest concept of glamping in the hospitality industry: modern challenges and opportunities for development in Ukraine. Realities, problems, and prospects of the development of geography, tourism and the field of hospitality in Ukraine, Materials of the XXIII All-Ukrainian Student Scientific Conference (pp. 101–105). Lviv: Ivan Franko National University of Ukraine (In Ukrainian)]
15. Лисюк, Т., Терещук, О., & Пасічник, М. (2022). Інноваційні технології у готельно-ресторанному господарстві. Економіка та суспільство, 40. Doi: 10.32782/2524-0072/2022-40-11. [Lysyuk, T., Tereshchuk, O., & Pasichnyk, M. (2022). Innovative technologies in the hotel and restaurant industry. Economy and Society, 40. Doi: 10.32782/2524-0072/2022-40-11. (In Ukrainian)]
16. Мазаракі, А. (Ред.), Мельниченко, С., Михайліченко, Г., Ткаченко Т. та ін. (2016). Інновації в туризмі. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет. [Mazarak, A. (Ed.), Melnychenko, S., Mykhailichenko, G., Tkachenko T. and others. (2016). Innovation in tourism. Kyiv: Kyiv National University of Trade and Economics (In Ukrainian)].
17. Маліневська, О., Губеня, Н., Боднар, Л., & Шаран, Л. (2019). Перспективи розвитку готелів-музеїв в Україні. Географія та туризм, 54. Doi: 10.17721/2308-135X.2019.54.25-31. [Malinevska, O., Gubnya, N., Bodnar, L., & Sharan, L. (2019). Prospects for the development of museum hotels in Ukraine. Geography and Tourism, 54. Doi: 10.17721/2308-135X.2019.54.25-31. (In Ukrainian)].
18. Про інноваційну діяльність (2002). № 36 § розд. I ст. 1. [About innovative activity (2002). No. 36 § ch. I article (in Ukrainian)]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (Дата звернення: 03.01.2024).
19. Хата-зруб (2024). Будівництво дерев'яних будинків. [Khata-Zrub (2024). Construction of wooden houses (in Ukrainian)]. URL: <https://hata-zrub.com/> (Дата звернення: 12.01.2024).
20. Шаповалова, О. (2013). Інноваційна діяльність, як основа підвищення конкурентоспроможності готельного господарства. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, 16, 224–228. [Shapovalova, O. (2013). Innovative activity as a basis for increasing the competitiveness of the hotel industry. Bulletin of the Eastern Ukrainian National University named after Volodymyr Dal, 16, 224–228. (In Ukrainian)].
21. Шикіна, О., & Фадеева, Г. (2017). Теоретичні основи діяльності концептуальних готелів та їх класифікація. Східна Європа: економіка, бізнес та управління, 6 (11), 207–214. [Shykina, O., & Fadeeva, G. (2017). Theoretical foundations of concept hotels and their classification. Eastern Europe: Economics, Business and Management, 6 (11), 207–214. (In Ukrainian)].